

[Ch. Petersen.]

ningsmand pludselig stilles over for en Opsigelse, og den Skade, der kan tilføjes en Lejer, som driver Erhverv i et lejet Lokale, er nu engang saa betydelig, at han maa have billigt Krav paa Beskyttelse. Det er kun det, Lovforslaget tilsigter, og det maa man, synes jeg, hilse med Glæde.

Den Maade, paa hvilken man tilsigter at tilvejebringe Beskyttelsen for de erhvervsdrivende, nemlig ved Oprettelse af Voldgiftsretter i de Omraader, der omfattes af Loven, kan jeg ganske tiltræde. Disse Voldgiftsretter faar til Opgave først at søge at mægle mellem Husejeren og Lejeren og om muligt at tilvejebringe Forlig, enten om Lejemaalets Fortsættelse og Vilkaarene derfor, eller, hvor det viser sig at være ugørligt, om Betingelserne for Fraflytning med eller uden Erstatning til Lejeren. Voldgiftsretten kan desuden ved en Kendelse afgøre, at Lejemaalet skal fortsættes paa et vist begrænset Aaremaal, i intet Tilfælde udover 8 Aar. Som det ses en meget effektiv Beskyttelse, der dog efter min Mening ikke kan siges at gaa Husejernes berettigede Interesser for nær. Jeg tror, at de erhvervsdrivende, der berøres af dette Lovforslag, vil sende os en venlig Tanke den Dag, da Lovforslaget er ophøjet til Lov, og de ikke længere med Hensyn til deres Eksistens skal være prisgivet en eller anden mindre hensynsfuld Grundejers Forgødtbefindende.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale de to Lovforslag paa det bedste, idet jeg udtaler Haabet om, at de snarest muligt maa blive ophøjet til Lov. Der er nogle hundrede Tusinde Lejere og erhvervsdrivende, som venter med Længsel paa Lovforslagene Gennemførelse.

Stensballe: De Lovforslag, som den højtærede Indenrigsminister nu har forelagt for det høje Ting, er i deres Principper ikke væsensforskellige fra de Forslag, som blev behandlet her i Fjor fra Midten af Marts Maaned til Rigsdagens Hjemsendelse. Da vi ikke kan være med til at gennemføre de Principper, som Lovforslagene giver Udtryk for, i den foreslaaede Udstrækning, vil jeg straks sige, at mit Standpunkt til dem er det samme som i Fjor og det samme som mit Partis Standpunkt i det andet høje Ting. Love, der er saa vidtgaa-

ende og saa omfattende, kan vi ikke medvirke til at gennemføre. Vi kan ikke erkende, at der er noget sagligt Grundlag for saa vidtgaaende og saa omfattende Foranstaltninger, hverken for saa vidt angaar Retsforholdet mellem Ejer og Lejer eller Beskyttelsen af Erhvervsvirksomheder i lejet Ejendom.

Den højtærede Minister har her redegjort for de Ændringer, som er foretaget i Lovforslaget i Folketinget. Jeg skal ikke komme ind paa dem, men blot udtale, at vi ikke kan gaa med til Lovforslaget, selv efter at disse Ændringer er foretaget; for os betyder de kun Detailler, Principperne ligger lige fuldt i Lovforslaget.

Jeg vil minde om, at det nu er ca. 15 Aar siden, Boliglovgivningen blev ophævet for Provinsbyerne, i hvert Fald for de fleste Byers Vedkommende, idet jeg er vel vidende om, at enkelte til det sidste holdt fast ved Restriktionerne. Og jeg tør paastaa, at i de Byer, som ophævede Restriktionerne, kom der straks Liv i Byggeriet, i Vedligeholdelsesarbejdet og i Moderniseringen af ældre Ejendomme, uden at det i Almindelighed gav sig overdrevne Udslag med Hensyn til Huslejernes Størrelse. For Københavns Vedkommende er der nu gaaet 6 Aar, siden Afviklingsloven af 1931 blev gennemført, og 2½ Aar, siden de sidste Restriktioner bortfaldt for Lejligheder i Storkøbenhavn.

Hvad er saa Resultatet her i Storkøbenhavn blevet med Hensyn til Lejeforhøjelser? Det ærede 10de Medlem for 1ste Kreds (Ch. Petersen) nævnte Tallet 16,5 pCt. Jeg er ikke i Stand til i Øjeblikket at kontrollere dette Tal, men jeg kan efter de Erfaringer, jeg har med Hensyn til saadanne Tal, sige, at man skal være uhyre varsom med at bruge dem. Det er nemlig ikke givet, at et saadant Tal siger noget reelt om Forhøjelse af Huslejen; det siger, at Huslejen nu er saa og saa meget højere, men dette er jo bl. a. paavirket af den umaadelige Mængde nye Bygninger, der er opført, Bygninger, som har været dyre at bygge, og for hvilke der i mange Tilfælde har været Vanskeligheder med Hensyn til Finansieringen. Endvidere minder jeg om, at de allerfleste af de Bygninger, som er bygget i de senere Aar, indeholder Lejligheder, som imødekommer ganske anderledes Krav med Hensyn til Installationer og alt muligt,